

Crowd Control en Smart Mobs. Zelforganisatie en burgerparticipatie bij evenementen: een verkenning (2014). A. van Hoek en P. van Soomeren (DSP-Groep, Amsterdam). Verkenningen 71

Onderzoeksvraag

Hoe kunnen individuele leden – of kleinere groepen – binnen een menigte (massa of *crowd*) komen tot zelfregulerend en –organiserend gedrag, al dan niet gebruik makend van sociale media en welke rol kan de politie hierbij spelen?

Methoden van onderzoek

- literatuurstudie
- observaties en interviews in 4 casus (Leidseplein in Amsterdam als uitgaansgebied, een meerdaags dancefestival, een meerdaags popfestival en een alternatief co-creatiefestival).

Samenvatting

Aan de hand van vier casus is bekeken hoe de relatie en communicatie met bezoekers wordt vormgegeven en wat de betrokken partijen, van zeer grote commerciële tot niet-commerciële organisatoren als de gemeente, van elkaar kunnen leren. In de eerste hoofdstukken wordt ingegaan op het begrip menigte, groepsdynamiek en ongewenst gedrag binnen die menigte. Erna komen vormen van zelforganisatie en de manier waarop rationaliteit kan worden toegevoegd aan een menigte, aan de orde. Er wordt ingezoomd op de actieve burger en de vraag welke burgers / bezoekers onder welke omstandigheden een actieve rol kunnen spelen en hoe je de positieve krachten binnen een massa het beste kunt bereiken via communicatie. Is de menigte een gevaar of waardevol sociaal kapitaal in de dop? Daarna volgt een analyse van de mogelijkheden voor de politie en andere toezichthouders voor *crowd control* en communicatie met en tussen leden van het publiek. Er worden vijf strategieën onderscheiden voor de politie en andere betrokkenen, waarbij de kracht van een menigte positief benut kan worden. Elke strategie wordt uitgewerkt en voorzien van een voorstel voor een experiment.

1. Van intelligence naar gedeelde en collectieve intelligentie
2. Communicatie 1.0: rationaliteit toevoegen
3. Communicatie 2.0: dialoog stimuleren
4. Het inschakelen van intermediairs (stewards, informele leiders)
5. Active bystandership stimuleren.

In het slothoofdstuk wordt betoogd dat burgerparticipatie op het gebied van evenementenveiligheid goed past binnen het huidige politieke pleidooi voor burgerparticipatie op allerlei maatschappelijke terreinen.